

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput I. Triplex libertas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

cusare. Potest aliquis dicere: non possum junare. Numquid potest dicere: non possum amare? Potest quispiam dicere: virginitatem non possum servare, res totas non possum vendere, ac pauperibus erogare. Numquid potest dicere: non possum diligere? Amor nec per violentiam extorqueri potest, nec per violentiam impedi: neque enim amorem impediunt carceres, nec Tyranni dominantes. Nihil proinde liberius amore, præsertim divino. Quo qui ducitur, spiritu ducitur. *Ubi verò spiritus, ibi libertas.* Amor ala est voluntatis. Voluntas à volatu dicta est: quia quo vult, summâ velocitate transfertur. Quibus alis? amoris.

CAPUT I.

Triplex libertas.

Triplex est nobis proposita libertas (inquit Bernardus lib. de grat. & lib. arb. c. 3.) à peccato, à miseria, à necessitate. Hanc ultimo loco posuimus, consulti nobis in conditione natura. In primam referamus à gratia. Media nobis referatur in patria. Dicatur ergo prima, libertas natura, secunda gratia, tertia gloria. Primo nempe in liberam voluntatem & voluntariam libertatem conditi sumus, nobilis Deo creatura. Secundo, reformamur in innocentiam, nova in Christo creatura. Tertio, sublimamur in gloriam, perfecta in spiritu creatura. Ex prima præstamus ceteris animantibus: in secunda, carnem: per tertiam, mortem subicimus. Prima ergo libertas habet multum honoris: secunda, plurimum etiam virtutis: novissima, cumulum jucunditatis.

1. Prima ergo libertas, à necessitate, est libertas electionis, seu indifferentiæ, quâ homo sic habet dominium actu suorum, ut possit hos vel illos eligere, eundemque actum ponere & omittere, vel etiam contrarium ponere. Et ista est duplex: una est contrarietatis, quâ ex duobus actibus contrariis, v. g. bono & malo, potest utrumlibet eligere. Altera contradictionis, quâ potest eundem actum, pro libitu vel facere vel non facere, seu omittere.

2. Secunda libertas, est à servitute peccati, quæ dicitur libertas gratiæ, quâ scilicet homo, per gratiam Salvatoris, liberatur à servitute peccati, de eoque ac de concupiscentia sua victoriam reportat. De ea loquitur Apostolus 1. Cor. 3. *Ubi spiritus Domini, ibi libertas.* Et Rom. 6. *Cum servi essetis peccati, liberi facti estis justitiæ.* Hanc plenissimè habuit homo in statu innocentia; utpote in quo non solum nullam habuit peccandi necessitatem; sed & absque ulla difficultate, & cum omnimoda suavitate, vitare potuit omne peccatum; etiam veniale, tam collectivè quàm distributivè, seque ab omni omnino peccato perpetuo immunem servare; utpote cor habens rectum, & rationem passionibus perfectè dominantem, & carnem spiritui perfectè subjectam. Sed liber-

tatem istam homo per peccatum Protoparentis eatenus amisit, quatenus non est potens ad bonum saluterum, nisi per gratiam reparantem; & quamvis liberum arbitrium in ipso permaneat quoad substantiam; non tamen cum illa potestatis, facilitatisque plenitudine, quana habuit in statu innocentia; ob naturæ corruptionem, carnis adversus spiritum; passionumque adversus rationem rebellionem; tantam denique infirmitatem, ut liber non sit ab omni necessitate peccandi. Tamen enim quodlibet veniale peccatum, cum Dei gratia vincere possit, cavere non potest omnia collectivè, absque specialissima gratia. Quam beatissima Virgini concessam credit Ecclesia.

Hinc collige, quo sensu Augustinus, in Enchiridio, dicat, *quod libero arbitrio male utens homo, & se perdidit & ipsum.* Et epist. 170. ad Vitalem: *Liberum arbitrium ad diligendum Deum, primi peccati gravitate perdidimus.* Duplici quippe sensu liberum homo perdidit arbitrium: Primo, in quantum potestatem amisit operandi bonum, absque gratia reparante. Secundo, in quantum plenitudinem amisit potestatis, facilitatisque operandi bonum, vitandique omne peccatum, quam primitus habuit. *Libertas quidem perit per peccatum* (inquit Augustinus contra duas epist. Pelagian.) *sed illa quæ in paradiso fuit, habendi plenam cum immortalitate justitiæ, propter quod natura humana indiget gratiæ reparante.*

Tertia denique libertas est à servitute mortis, & corruptionis. De qua Apostolus Rom. 8. *Creatura liberabitur à servitute corruptionis; in libertatem gloriæ filiorum Dei.*

CAPUT II.

Essentia vera proprièque dicta libertatis, in communi, sita est in jure, dominio, & potestate voluntatis super actus suos.

Cum triplicem, cum Mellisso Doctore, Theologi passim asserant libertatem, nescio cur tanta cum animositate Noviores explodant omnem aliam, quàm indifferentiæ libertatem; tantâ etiam contentione Theophylus Raynaudus, Annatus, Antonius Richardus, post Molinam, persuadere conentur, veram proprièque dictam libertatem necessitati in universum opponi, non servituti, ideòque libertatem servituti oppositam (de qua Apostolus supra n. 3. & 5.) non veram, sed metaphoricam & improprie dictam libertatem esse, solum è suggestu suadendam, non in Scholis, & è Cathedra tradendam; utpote non philosophicam, nec principiis Aristotelicis innixam. Quasi verò plura de natura libertatis Aristoteles, lumine naturæ, affectus fuerit, quàm Apostolus Paulus, qui ad tertium usque cælum evehctus, audivit arcana verba, quæ non licet homini loqui; quique, si Apostolorum Principi Petro credimus, secundum datam sibi sapientiam, fidei nostræ documenta tradidit. Quasi non ipse (quod